

Metodika k formuláři pro kriteriální hodnocení

Formulář pro kriteriální hodnocení vznikl na PdF MU v rámci projektu *Vývoj a implementace pilotního designu školního vysvědčení: Inovace závěrečného hodnocení žáků základní školy ve vazbě na komplexní rozvíjející hodnocení* za podpory Technologické agentury ČR v programu ÉTA (TL 05000360). Předkládaný formulář vysvědčení byl vyvíjen ve spolupráci s vyučujícími z praxe, žáky a jejich rodiči po dobu tří roků. Jeho tvorba vycházela z analýzy mezinárodních vysvědčení, naší historie a z požadavků praxe.¹

K formuláři je zpracována kompletní metodika na portálu Vysvědčení JINAK: <https://vysvedcenijinak.ped.muni.cz/>. Zde jsou uvedeny informace o projektu, komplexní metodika k pojetí a vyplnění vysvědčení, inspirace z praxe i ukázky vysvědčení.

V této metodice jsou uvedeny podstatné informace k vyplnění vysvědčení.

Šablona vysvědčení je autorským dílem Masarykovy univerzity. **Může být využita pro hodnocení na základní škole pouze jako celek.**

Vyplňování některých údajů na vysvědčení k formuláři pro kriteriální hodnocení:

1. Titulní strana

Vyplnění titulní strany vychází z dokumentu MŠMT *Informace k vyplňování vysvědčení na základních školách od školního roku 2018/2019*, Čj. MSMT-4830/2019.

1.1 Pololetí

Uvede se číslo pololetí římskou číslicí, např. „I“.

1.2 Název školy

Uvede se název právnické osoby, která vykonává činnost školy, pod kterým je zapsána v rejstříku škol a školských zařízení (podle § 144 odst. 1 písm. b) školského zákona), vypsáním nebo otiskem podlouhlého razítka.

1.3 Logo školy

V horní části tiskopisu Vysvědčení JINAK je prostor pro LOGO ŠKOLY. Uvedení loga není povinné. Pokud škola chce použít vlastní logo pro posílení identity školy, použije ho ve vhodné velikosti tak, aby zůstalo zachováno grafické rozložení titulní strany (vhodná je výška max. 3 cm).

1.4 Jméno a příjmení

V případě, že žák má v rodném listě uvedena dvě nebo více jmen nebo příjmení, pak se všechna tato jména a příjmení uvádějí i na vysvědčení.

Při uvádění jmen žáků - cizinců do školní matriky a na vysvědčení se vychází z originálního rodného listu žáka.

1.5 Datum narození

¹ Více informací o projektu a vývoji vysvědčení: <https://vysvedcenijinak.ped.muni.cz/>

Měsíc se vypíše slovem, název měsíce se uvede v prvním pádě (např.: „**25. duben 2006**“). Rok narození se uvede v nezkráceném (čtyřciferném) tvaru.

1.6 Rodné číslo

Vyplní se bez mezer či jiných znaků, mezi oběma číselnými údaji rodného čísla je lomítko (např. „**065425/1234**“). Pokud se jedná o cizince, který nemá přiděleno rodné číslo, rubrika se proškrtne.

1.7 Místo narození

Uvede se název obce (podle rodného listu žáka, u dětí cizinců podle cestovního nebo jiného dokladu). Pokud se žák narodil mimo území České republiky, uvede se do závorek za název místa narození zkrácený český název příslušné země nebo třípísmenný kód názvu příslušné země. Názvy a kódy názvů zemí jsou uvedeny v ČSN EN ISO 3166-1:2006, případně v *Číselníku zemí - ČZEM*.

1.8 Školní rok

Uvede se arabskou číslicí v nezkráceném tvaru s lomítkem (např. „**2016/2017**“).

1.9 Třída

Vyplní se v souladu s § 8 vyhlášky.

Třídy jednotlivých ročníků školy se označují řadovými číslovkami vyjádřenými římskými číslicemi od I. do IX. Třídy téhož ročníku se rozlišují velkými písmeny připojenými k číslicím označujícím ročník (např. „**VI. C**“).

Třídy 1. stupně školy, v nichž jsou zařazeni žáci dvou nebo více ročníků, se označují stejně, jak je uvedeno v první větě odstavce, a v závorce se vyznačí řadovými číslovkami vyjádřenými arabskými číslicemi příslušné ročníky (např. „**II. (2., 3.)**“). V případě, že ve škole existuje např. třída, ve které jsou žáci pouze 1. ročníku a zároveň třída, ve které jsou zařazeni žáci 1., 2. a 3. ročníku (např. z důvodu existence dvou větví ŠVP, z nichž jedna předpokládá žáky různých ročníků v jedné třídě), bude označení tříd následující: „**I. A**“ a „**I. B (1., 2., 3.)**“.

Obdobně se označují i třídy 2. stupně školy, ve kterých jsou zařazeni žáci více ročníků v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Rubrika se vyplní i v případě, že žák plní povinnou školní docházku individuálním vzděláváním. Žáci individuálně vzdělávání musí být také zařazeni do konkrétní třídy.

1.10 Ročník

Uvede se řadovou číslovkou vyjádřenou arabskou číslicí, např. „**3.**“.

1.11 Číslo ve třídním výkazu

Uvede se základní číslovkou vyjádřenou arabskou číslicí, např. „**19**“.

1.12 Zameškané hodiny

Uvádí se vždy arabskou číslicí, pokud žák nezameškal žádnou hodinu, vyplní se „**0**“.

1.13 Omluvené/neomluvené hodiny

Z počtu zameškaných hodin se uvede arabskou číslicí počet omluvených a neomluvených hodin, např. „**119/0**“.

1.14 Celkové hodnocení

Vyplní se podle § 16 odst. 3 a 4 vyhlášky.

Pravidla pro stanovení stupně celkového hodnocení jsou uvedena v § 16 odst. 3 vyhlášky. Za povinný se považuje i volitelný předmět.

V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola při určování stupně celkového hodnocení podle pravidel hodnocení žáků, která jsou součástí školního řádu.

Stupeň celkového hodnocení „nehodnocen(a)“ se použije pouze na konci 1. pololetí, a to v případě, že žák nelze pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci 1. pololetí ani v náhradním termínu (§ 52 odst. 2 a 3 školského zákona). Pokud žák nelze hodnotit na konci 2. pololetí, použije se stupeň „neprospěl(a)“.

Jestliže u žáků dojde na konci 1. pololetí k situaci, kdy je v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením (podle § 16 odst. 4 písm. c) vyhlášky – stupeň celkového hodnocení „neprospěl(a)“) a zároveň není možné žáků hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP (podle § 16 odst. 4 písm. d) vyhlášky – stupeň celkového hodnocení „nehodnocen(a)“), použije se na vysvědčení stupeň celkového hodnocení „neprospěl(a)“.

Pokud k popsané situaci dojde na konci 2. pololetí, použije se na vysvědčení stupeň celkového hodnocení „neprospěl(a)“, a to v souladu s § 16 odst. 4 písm. c) vyhlášky.

1.15 Žák/yně splnil/a let/rok povinné školní docházky

Údaj se uvádí základní číslovkou a vypíše se slovem.

Pokud žák splnil devět let povinné školní docházky a nezískal základní vzdělání a pokračuje v základním vzdělávání (podle § 52 odst. 6 a § 55 odst. 1 školského zákona), chodí do základní školy desátým (nebo dalším) rokem. Jedná se o případ, kdy žák v průběhu povinné školní docházky opakovatelně některý ročník nebo 9. ročník nedokončil úspěšně. Do rubriky „Žák/yně splnil/a let/rok povinné školní docházky.“ se však v těchto případech vždy uvádí, že žák splnil „devět“ let povinné školní docházky. Údaj v této rubrice se týká pouze povinné školní docházky, nikoliv celkové délky školní docházky konkrétního žáků. Informace o získání stupně základního vzdělání se uvádějí do samostatného tiskopisu vysvědčení určeného k vyplnění v 9. ročníku při dosažení stupně základního vzdělání (viz část 2.16.).

Shodně se postupuje také v případě, kdy základní vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 7 je prodlouženo na 10 let podle § 46 odst. 3 školského zákona, nebo v případě, kdy žák uvedený v § 16 odst. 7 pokračuje v základním vzdělávání podle § 55 odst. 2. školského zákona.

V případě vysvědčení pro I. pololetí se rubrika „Žák/yně splnil/a let/rok povinné školní docházky.“ na konci 1. pololetí proškrtne.

1.16 Vzdělávání se uskutečňovalo podle školního vzdělávacího programu

Uvede se název ŠVP, vydaného ředitelem/kou školy podle § 5 odst. 3 školského zákona.

Současné právní normy neurčují zcela přesně a doslova název školního vzdělávacího programu. V RVP ZV se uvádí (kapitola 11), že z názvu ŠVP musí být zřejmé, že jde o školní vzdělávací program pro základní vzdělávání nebo že byl zpracován podle RVP ZV.

Název ŠVP tedy může znít např. takto: "Škola pro život - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání" nebo "Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola pro život". Název ŠVP může být doplněn ještě číslem jednacím, které konkrétnímu ŠVP přiděluje každá škola samostatně, a to dle vlastního systému evidence spisů. Tento název pak bude uváděn v třídní knize, třídních výkazech a na vysvědčení. Motivační název (v uvedeném příkladu „Škola pro život“) a číslo jednacích ŠVP jsou nepovinné součásti názvu školního vzdělávacího programu.

Školy, které vyučují podle jiných vzdělávacích programů v rámci pokusného ověřování povoleného MŠMT, uvedou číslo jednacích a název příslušného vzdělávacího programu.

Pokud žák plnil povinnou školní docházku individuálním vzděláváním (podle § 41 školského zákona), uvede se za název vzdělávacího programu, pomlčka a slova „individuální vzdělávání“, tedy např. „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - Škola pro život - individuální vzdělávání“.

Vzhledem k principům společného vzdělávání se informace o tom, že se žák vzdělával podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), nebude uvádět na vysvědčení. Všichni žáci se vzdělávají podle stejného ŠVP, jen s různými úpravami. To se týká i těch žáků, kteří nemají IVP.

1.17 Potvrzení vysvědčení

Vysvědčení se opatřuje otiskem úředního razítka právnické osoby vykonávající činnost školy a podpisy ředitele/ky školy a třídního učitele/ky. Uvádí se datum, kdy je vysvědčení za dané pololetí opatřeno posledním podpisem, zpravidla podpisem ředitele/ky školy. Při uvedení data je název měsíce vypsán slovem ve 2. pádě.

Z kontextu rubriky je zřejmé, že se uvedení data vztahuje k podpisům na vysvědčení. Jelikož se podpisy nestvrzuje předání vysvědčení žákovi, ale pravdivost a správnost uvedených údajů, je zde uveden den, kdy bylo vysvědčení podpisy skutečně stvrzeno. Den uvedený na vysvědčení proto v praxi může předcházet dnu vydání vysvědčení, popřípadě s ním být totožný.

Pokud škola vydala žákovi na konci 1. pololetí výpis z vysvědčení, je mu na konci 2. pololetí vydáno vysvědčení s hodnocením za 1. a 2. pololetí. Vzhledem k výše uvedenému je pak datum podpisu u 1. a 2. pololetí stejné.

Podpisy jsou vlastnoruční, nelze je vypsát psacím strojem nebo použít razítka apod. Nehodící se výraz se neškrtná.

Pokud škola vydala žákovi na konci 1. pololetí výpis z vysvědčení a během 2. pololetí došlo ke změně třídního učitele/ky nebo ředitele/ky školy, uvádí se na vysvědčení za 1. pololetí podpis nového třídního učitele/ky nebo ředitele/ky školy.

1.18 IZO

Vyplňuje se identifikační znak organizace. Jako IZO se uvádí resortní identifikátor školy, pod kterým je zapsána ve školském rejstříku - podle § 144 odst. 1 písm. a) školského zákona. Nejedná se tedy o tzv. REDIZO (většinou začínající 600...) - tedy právnické osoby vykonávající činnost školy, ale o identifikátor školy (IZO) - tedy druh nebo typ školy.

1.19 Doložka o získání stupně základního vzdělávání

Podle ustanovení § 54 odst. 1 školského zákona se po úspěšném ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku základního vzdělávání uvádí na vysvědčení doložka o získání

stupně základního vzdělání. Úspěšné ukončení ročníku znamená, že žák není na konci 2. pololetí (nebo v náhradním termínu, po opravných zkouškách, po komisionálním přezkoušení, po vykonání zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR 3) hodnocen z žádného povinného předmětu (včetně volitelného) stupněm nedostatečný nebo adekvátním slovním hodnocením. Podle ustanovení § 45 odst. 2 školského zákona ukončením vzdělávacího programu v základní škole speciální získá žák základy vzdělání.

Za větu „Doložka o získání stupně základního vzdělání nebo získání základu vzdělání“ se doplňuje evidenční znak.

Podle § 1 odst. 2 vyhlášky č. 3/2015 Sb. jsou tiskopisy vysvědčení dokladující dosažení stupně základního vzdělání, opatřeny vodotiskem s motivy lipových ratolestí, označením série tiskopisu a alespoň šestimístným číslem tiskopisu (dále jen „evidenční znak“) a místem pro uvedení grafického kódu, zkráceně QR kód. V tomto kódu je obsaženo vždy jméno, příjmení a datum narození hodnocené osoby, resortní identifikátor školy, označení oboru vzdělání, školního roku, klasifikace v povinných předmětech a celkové hodnocení. V případě základní školy se jedná o vysvědčení při úspěšném ukončení 9. popřípadě 10. ročníku základního vzdělávání. QR kód je uveden na závěr hodnocených předmětů.

2. Chování

Hodnocení projevů chování žáka je v tomto pojetí ve vysvědčení novou kategorií. Jejím cílem je poskytnout celostní obraz žáka o jeho chování ve škole.

Hodnocení provádí třídní učitel, a to s využitím podkladů poskytnutých ostatními učiteli, kteří žáka vyučují. Žák je vždy hodnocen vzhledem k jeho věku a jemu odpovídající předpokládané úrovni projevů chování.

2.1 Oslovení a úvodní slovo pro žáka/yni

„Oslovení a úvodní slovo pro žáka/yni“ je koncipováno jako motivační prvek pro žáka, proto by mělo být formulováno pozitivním jazykem, s důrazem na úspěchy a kladně motivující sdělení. Pokud žák získal pochvaly a významná ocenění ředitele školy podle § 17 odst. 1 a 7 vyhlášky, budou zmíněny v rámci tohoto textu. Celkové vyznění textu by mělo odpovídat kultuře školy a způsobu komunikace, na který jsou žáci a zákonní zástupci zvyklí. (1 až 2 odstavce textu - max. 80 slov).

2.2 Ve vztahu k sobě, ve vztahu k druhým, při učení

Za úvodním sdělením následuje hodnocení projevů chování žáka ve třech kategoriích: **VE VZTAHU K SOBĚ, VE VZTAHU K DRUHÝM, PŘI UČENÍ.**

Jednotlivé kategorie obsahují dílčí kritéria (viz tabulka 1), která lze posoudit systematickým pozorováním a analýzou výsledků činnosti žáka. Pro potřebu učitelů je vypracována Metodika pro vyučující, která tato kritéria dále specifikuje prostřednictvím indikátorů a odkazů na příslušné klíčové kompetence RVP ZV (viz příloha č. 1 Metodiky pro vyučující: <https://vysvedcenijinak.ped.muni.cz/metodika/hodnoceni-chovani/kriteria-chovani#k-sobe>).

Tabulka 1: Kritéria hodnocená v kategoriích chování

Hodnocení chování	
kategorie	kritéria
VE VZTAHU K SOBĚ	Přiměřeně situaci vyjadřuje své myšlenky.
	Rozeznává vhodné a nevhodné chování.
	Pracuje na svém rozvoji.
VE VZTAHU K DRUHÝM	Dodržuje stanovená pravidla.
	Spolupracuje s ostatními.
	Dorozumívá se srozumitelně a účelně.
	Přispívá k vytváření bezpečného prostředí.
	Zapojuje se do dění ve svém okolí.
PŘI UČENÍ	Zodpovědně přistupuje k učení.
	Využívá různé postupy a způsoby učení.
	Vytrvá v práci na obtížných úkolech.
	Pracuje s různými zdroji informací.
	Posoudí vlastní pokrok.

2.3 Hodnocení chování

Chování se hodnotí slovně dvěma způsoby:

- kombinací slovního hodnocení na stupnici a slovního hodnocení v prostoru **Sdělení**, nebo
- pouze slovním hodnocením v prostoru **Sdělení**.

Prostor pro **Sdělení** je určen pro popis chování žáka, jeho silných stránek a poskytnout mu popisnou zpětnou vazbu k jeho dalšímu rozvoji. Vyučující tedy maximálně objektivně hodnotí to, co může vidět a posoudit: pozorovatelné a měřitelné projevy chování (například nenapíše „jsi pracovitý“, ale „při tvé práci bylo vidět tvé zaujetí pro téma, nenechal ses rušit a práci jsi vždy dokončil v termínu.“).

Pokud vyučující použije slovní hodnocení na stupnici, je dosažená úroveň na vysvědčení vizualizována prostřednictvím podbarvení jednoho až čtyř políček ve sloupci vedle kritérií dle následující stupnice:

- **Velmi zřídka** / Zatím potřebuje soustavné vedení.

- **Občas** / S pobídkou nebo povzbuzením v běžných nebo jednoduchých situacích.

- **Často** / Patrné v běžných situacích.

- **Téměř vždy** / Samostatně a v různých situacích i kontextech.

Pokud žák vykazuje závažné nedostatky v chování, identifikuje škola, v jaké oblasti kompetencí/chování jsou tyto nedostatky, a uvede je vhodným způsobem formou komentáře ve **Sdělení** k této oblasti (ve vztahu k sobě, ve vztahu k druhým, při učení).

Podkladem pro slovní komentář (**Sdělení**) je soustavné sledování rozvoje kompetencí během hodnoceného období. Školy mají v rámci svých školních vzdělávacích programů (ŠVP) jasně stanoveny „Výchovné a vzdělávací strategie“, a to jak na obecné úrovni (v rámci kapitoly Charakteristika ŠVP), tak na úrovni jednotlivých předmětů („Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků“). Předpokladem pro vyplnění vysvědčení je průběžné účinné uplatňování těchto strategií a systematické sledování a průběžné vyhodnocování jejich dopadů na žáky průběžně podle zásad formativního přístupu k hodnocení (viz Metodika pro vyučující).

Obrázek 1: Příklad vyplněného slovní hodnocení chování žákyně

VE VZTAHU K DRUHÝM	STUPNICE				SDĚLENÍ
Dodržuje stanovená pravidla.					Při spolupráci s ostatními se umíš domluvit, hledáš s ostatními různé cesty, jak splnit úkol a plníš různé role v týmu. Zapojuješ se do diskusí, většinou umíš požádat o pomoc a zároveň jsi ochotná poskytnout jí druhým. Chováš se ohleduplně a s pochopením k potřebám ostatních. V tomto pololetí jsi dokázala čelit i nepříjemným situacím, což pro Tebe byla dobrá životní zkušenost. Neboj se být sama sebou a vyjádřit svůj názor.
Spolupracuje s ostatními.					
Dorozumívá se srozumitelně a účelně.					
Přispívá k vytváření bezpečného prostředí.					
Zapojuje se do dění ve svém okolí.					

3. Předměty: hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech

Cílem hodnocení je posoudit nejen úroveň zvládnutí očekávaných výstupů RVP ZV (ŠVP), ale především upozornit na silné stránky žáka a možnosti jeho dalšího rozvoje. Hodnocení na tomto vysvědčení tak propojuje sumativní hodnocení s hodnocením formativním a vychází z průběžné půlroční práce vyučujících a žáků. Hodnocení provádí vyučující daného vyučovacího předmětu, který získává podklady o žákovi v průběhu pololetí.

Vysvědčení vychází z předpokladu, že škola hodnotí formativně v průběhu sledovaného období a podklady z takového typu hodnocení pak využije při zobrazení úrovně dosažení výstupů na stupnici i ve **Sdělení**.

3.1 Předmět

Názvy vyučovacích předmětů nejsou na tiskopisu předepsány. Škola uvede názvy předmětů podle svého ŠVP (včetně integrovaných předmětů). Za předmět je možné napsat výsledek klasifikace, viz 3.4.

3.2 Úroveň zvládnutí výstupů

Kritéria hodnocení vycházejí z očekávaných výstupů RVP ZV a ŠVP v jeho předmětech.

Jako pomůcku pro stanovení hodnocených kritérií uvádíme tabulku č. 3 s kritérii hodnocení, která vycházejí ze vzdělávacích oblastí/oborů RVP ZV. U každého vzdělávacího oboru jsou uvedeny **tematické oblasti**, které jsou buď totožné s RVP ZV (Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk; Matematika a její aplikace; Informatika), nebo vycházejí z charakteristiky vzdělávací oblasti (Člověk a příroda, Člověk a jeho svět). **Tematické oblasti jsou reprezentovány jedním až dvěma výstupy** formulovanými v tematických okruzích RVP ZV. Tyto výstupy se stávají předmětem hodnocení a jsou vzájemně propojeny. Zobecněním eliminujeme množství očekávaných výstupů, které nelze všechny na vysvědčení zaznamenat.

Tabulka 2: Zobecněná forma očekávaných výstupů pro hodnocení

Zobecněná forma očekávaných výstupů						
Vzdělávací oblast	Formulář pro 1. stupeň	Vysvědčení	JINAK	Formulář pro 2. stupeň	Vysvědčení	JINAK
Předměty vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE pro vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (Hodnocení slovní s možností klasifikace)		Používá probíraná pravidla pravopisu.		Používá probíraná gramatická pravidla a slovní zásobu.		
		Čte s porozuměním.		Pracuje s textem (porozumění, shrnutí, reprodukce, interpretace, názor na text ...).		
		Vyjadřuje a zaznamenává své myšlenky.		Orientuje se v základních literárních pojmech a žánrech.		
		Pracuje s literárním textem a orientuje se v základních literárních pojmech.		Vytváří texty v různých slohových útvarech.		
				Účelně komunikuje.		
Předměty vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE pro vzdělávací obory CIZÍ JAZYK a DALŠÍ CIZÍ JAZYK (Hodnocení slovní s možností klasifikace)		Ústně reaguje v daných situacích.		Ústně reaguje v daných situacích.		
		Vyjadřuje se písemně.		Vyjadřuje se písemně.		
		Čte s porozuměním.		Pracuje s informacemi z textů.		
		Poslouchá s porozuměním.		Využívá informace získané poslechem.		
Předměty vzdělávací oblasti MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE (Hodnocení slovní s možností klasifikace)		Počítá v daném oboru čísel.		Provádí operace s čísly a proměnnými.		
		Řeší rozmanité typy úloh.		Vyjadřuje vztahy a závislosti při práci s daty.		
		Rozeznává a znázorňuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa.		Orientuje se v základních geometrických útvarech a jejich vlastnostech.		
		S porozuměním pracuje s tabulkami, schémata a řadami čísel.		Využívá znalosti v konstrukčních a početních úlohách.		

		Řeší nestandardní úlohy.
Předměty vzdělávací oblasti INFORMATIKA (Hodnocení slovní s možností klasifikace)	Zpracovává data a získává z nich informace, pracuje s datovými modely.	Zpracovává data a získává z nich informace, pracuje s datovými modely.
	Řeší problémy, rozkládá je na části, sestavuje algoritmy a programuje.	Řeší problémy, rozkládá je na části, sestavuje algoritmy a programuje.
	Orientuje se v informačních systémech a zaznamenává v nich data.	Orientuje se v informačních systémech a vytváří návrhy pro evidenci dat.
	Bezpečně využívá digitální technologie.	Bezpečně využívá digitální technologie a jejich propojení.
Předměty vzdělávací oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT (Hodnocení slovní s možností klasifikace)	Vysvětluje základní pojmy.	
	Na příkladech vysvětluje vztahy mezi pojmy.	
	Propojuje znalosti se situacemi z běžného života.	
Předměty vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST (Hodnocení slovní s možností klasifikace)		Vysvětluje děje, skutky a jevy ovlivňující společnosti.
		Interpretuje poznatky z různých zdrojů, uvádí je do souvislosti a argumentuje.
		Uplatňuje znalosti při řešení praktických úkolů.
		Kriticky hodnotí aktuální společenské dění a problémy.
Předměty vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA (Hodnocení slovní s možností klasifikace)		Vysvětluje pojmy, fakta, definice a zákonitosti.
		Získává informace a data z experimentů a externích zdrojů.
		Kriticky interpretuje informace z různých zdrojů a výsledky vlastního zkoumání.
		Uplatňuje znalosti při řešení praktických úkolů.
Předměty vzdělávacích oblastí (Hodnocení slovní)	Škola si modifikuje kritéria v tematických celcích stanovených RVP ZV.	

Na portále <https://vysvedcenijinak.ped.muni.cz/> je v příloze č.3a a 3b metodiky zpracováno „Zařazení výstupů RVP ZV k výstupům na vysvědčení“. Z tohoto dokumentu získají vyučující podklady k tomu, který zobecněný výstup reprezentuje jimi sledované výstupy ŠVP.

Vzdělávací oblasti, vzdělávací obory/vyučovací předměty, tematické oblasti a výstupy jsou popsány v Metodice pro vyučující: <https://vysvedcenijinak.ped.muni.cz/metodika/jak-pracovat-s-metodikou>

3.3 Způsoby hodnocení

Hodnocení předmětů probíhá dle zákona 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů §51 odst. 2 možností výběru hodnocení: „*Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. Vysvědčení nabízí hodnocení očekávaných výstupů slovní a současně možnost hodnotit celkově předmět známkou, nebo oba způsoby hodnocení kombinovat. Ředitel školy rozhodne, zda bude hodnocení známkou škola používat. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.*“ Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu.

Hodnocení dále vychází z vyhlášky 48/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.4 Hodnocení slovní: a) kriteriální hodnocení očekávaných výstupů a b) Sdělení - slovní popisná zpětná vazba

Vysvědčení vychází z předpokladu, že škola hodnotí formativně v průběhu sledovaného období a podklady z takového typu hodnocení pak využije při zobrazení úrovně dosažení očekávaných výstupů (kriteriální hodnocení) a žákovi poskytne popisnou zpětnou vazbu v rámci rubriky **Sdělení**.

a) Kriteriální hodnocení očekávaných výstupů

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí dle vyhlášky 48/2005 Sb. tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. K tomuto účelu slouží **kriteriální (slovní hodnocení očekávaných výstupů)** na stupnici:

- **J / Ještě neosvojeno:** Výstupy ještě neosvojeny.
- **Č / Částečně osvojeno:** Výstupy částečně osvojeny, i známé situace činí potíže, potřebuje dopomoc.
- **T / Téměř osvojeno:** Výstupy téměř osvojeny, uplatňuje je ve známých situacích s připomenutím nebo s mírnou dopomocí.
- **Ú / Úplně osvojeno:** Výstupy zcela osvojeny, uplatňuje je samostatně v běžných i nových situacích.

Úroveň očekávaných výstupů se vyznačí šipkou dle výše uvedené verbální stupnice. Grafické znázornění šipkou vizuálně zdůrazňuje procesuální stránku učení a další možný rozvoj žáka.

Pokud nastane situace, že v daném hodnotícím období škola nesleduje žádný z výstupů, který odpovídá dané zobecněné formě výstupu, uvede se do prostoru pro šipku slovo „nesledováno“.

b) Sdělení: slovní popisná zpětná vazba

Slovní hodnocení zahrnuje dle vyhlášky 48/2005 Sb. také posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Za tímto účelem slouží na vysvědčení prostor označená rubrikou **Sdělení**. Je nezbytné ho v souladu s vyhláškou vyplnit. Hodnocení na stupnici je tedy doplněno ve **Sdělení** komentářem vyučujícího, v němž jsou uvedeny silné stránky žáka, oblasti pro zlepšení a možnosti podpory jeho učení.

Předměty vycházející ze vzdělávacích oblastí *Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce, Doplnující vzdělávací obory* jsou hodnoceny ve **Sdělení** popisnou zpětnou vazbou ke kritériím, která si škola modifikuje dle tematických oblastí RVP ZV.

Hodnocení nemusí být rozsáhlým textem. Vyučující hodnotí výstupy, které byly hlavním obsahem uplynulého období a jsou v souladu s ŠVP. Vyučující hodnotí silné stránky žáka, zaměří se i na dílčí úspěchy. Doporučí vhodné strategie k žádoucímu rozvoji. Při hodnocení je možné využít i sebehodnocení žáka. Pokud prostor pro další rozvoj učitel nevidí, může např. žákovi doporučit pokračování v práci stejným způsobem i v dalším období.

Pokud škola používá statickou šablonu, šablona určuje rozsah **Sdělení**. Pokud škola používá dynamickou šablonu (generovanou např. v rámci informačního systému školy), **Sdělení** mohou být i delší, dojde však k navýšení počtu stránek tiskopisu.

3.5 Hodnocení klasifikací

Hodnocení klasifikací je možné použít pro doplnění slovního hodnocení v předmětech, které vycházejí ze vzdělávacích oblastí: *Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda*.

Pokud škola používá hodnocení známkou, uvede známku na řádku za dvojtečku vedle názvu předmětu. Hodnocení známkou není nezbytné.

Obrázek 2: Příklad vyplněného kombinovaného hodnocení

ANGLICKÝ JAZYK: 1				NĚMECKÝ JAZYK: 2			
J	Č	T	Ú	ÚROVEŇ ZVLÁDNUTÍ VÝSTUPŮ:			
				Ústně reaguje v daných situacích.			
				Vyjadřuje se písemně.			
				Pracuje s informacemi z textů.			
				Využívá informace získané poslechem.			

SDĚLENÍ:
 Anglickým textům rozumíš a vyhledáš v nich potřebné informace. Při vyjadřování (hlavně při psaní) se v angličtině víc zaměř na přesnost. V tomto pololetí sis ověřila to, co Ti psala paní učitelka v minulém pololetí, a to, že jsi příliš spoléhala na svou přirozenou inteligenci a nadání a podcenila jsi přípravu. Když jsme pak pracovali právě na správnosti (na strukturách vět podle slovesných časů), měla jsi s tím problémy. Zapracovala jsi na tom, zefektivnila jsi svou domácí přípravu a nyní používáš v ústním i písemném projevu anglické věty většinou správně. Pouč se z této zkušenosti.
 Německý jazyk - Tvou předností je přirozený potenciál, osobní aktivita a zájem učit se cizí jazyk. Když se plně soustředíš, rozumíš i psanému i mluvenému slovu, vyjadřuješ své myšlenky písemně i ústně. Doporučuji ti méně reagovat na drobná rozptylování. Někdy pracuješ příliš rychle a zbytečně chybuješ, raději věnuj více času pozorné četbě zadání a následné kontrole své práce.

Obrázek 3: Příklad vyplněného slovního hodnocení

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA:

ÚROVEŇ ZVLÁDNUTÍ VÝSTUPŮ:

	J	Č	T	Ú
Používá probíraná pravidla pravopisu.				
Čte s porozuměním.				
Vyjadřuje a zaznamenává své myšlenky.				
Pracuje s literárním textem a orientuje se v základních literárních pojmech.				

SDĚLENÍ:

Čteš pomalejším tempem, snažíš se o přesnost. Z předčítaného textu dokážeš získat potřebné informace. Zatím je pro Tebe náročné udržet pozornost po celou dobu čtení. Písmo je čitelnější, když používáš pomocnou linku. Úspěšnost v doplňovacím cvičení se stále ještě odvíjí od toho, jak se zrovna cítíš. Při psaní vlastních vět se Ti lépe daří uplatňovat pravidla (ú-ů, i/y, spodoba), pokud je text kratší. Pomůže Ti, když si budeš text kontrolovat po každé napsané větě.

V případě, že žák není v daném předmětu hodnocen či je uvolněn, uvede se tato informace za dvojtečku za název předmětu (nehodnocen, uvolněn) a ostatní kolonky v daném předmětu se proškrtnou.

3.6 Informace o dosažení základního vzdělání

Pro žáky, kteří dosáhli základního vzdělání, je zde prostor pro QR kód a pro doložku o získání stupně základního vzdělání nebo získání základů vzdělání (dle podmínek legislativy a informací MŠMT).

4. Sebehodnocení

Sebehodnocení je povinnou součástí vysvědčení. Školy si pro sebehodnocení žáků mohou vytvořit vlastní nástroje, forma a obsah tak zůstává na zodpovědnosti školy a vyučujících. Sebehodnocení se vkládá na poslední stranu vysvědčení.

Pokud škola zvolí textovou formu sebehodnocení, přepíše ho jako text přímo do šablony vysvědčení.

Pokud škola zvolí jiný formát (např. ručně psaný dopis, grafické znázornění sebehodnocení apod.) vloží ho do formuláře vysvědčení jako scan ve vhodné tiskové kvalitě (největší možný formát je 210x240 mm. Předpokládáme, že pak bude vkládán na vysvědčení s okraji jako cca 183x210 mm.

Pokud je sebehodnocení obsáhlejší, uvede se věta: „*Sebehodnocení uvedeno na samostatné příloze.*“ a sebehodnocení se přiloží k vysvědčení formou samostatné přílohy. Na každém listu přílohy se uvedou minimálně údaje: *Příloha k vysvědčení*“, *jméno žáka, třída, Vysvědčení, označení hodnoceného období a školního roku.*

5. Potvrzení vysvědčení

Na každém listu (liché strany) je uvedeno potvrzení vysvědčení. Podrobněji viz 1.17.

6. Zápatí formuláře

V zápatí každé strany kromě titulní následuje za slovem VYSVĚDČENÍ tyto identifikační údaje o žákovi:

- a) uvedení pololetí (např. „I“.);
- b) uvedení školního roku - arabskou číslicí v nezkráceném tvaru s lomítkem, např. „**2022/2023**“;
- c) uvedení jména a příjmení žáka;
- d) uvedení třídy řadovými číslovkami vyjádřenými římskými číslicemi;
- e) uvedení strany z celkového počtu stran s lomítkem, např. „**2/6**“.